

MINISTER AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

BM.II.053.647.2022

IK: 753237

Warszawa, 17 listopada 2022 r.

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na oświadczenie nr BPS/043-48-1848/22, Pana Stanisława Gawłowskiego, Senatora RP, złożone podczas 48. posiedzenia Senatu w dniu 7 września 2022 r., w sprawie umowy trójstronnej pomiędzy OOO Gazprom Export, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. oraz EuRoPol GAZ S.A.

Na wstępie pragnę poinformować, że podtrzymuję stanowisko Ministerstwa Aktywów Państwowych zawarte w odpowiedzi z dnia 4 sierpnia 2022 r. na oświadczenie Pana Senatora Stanisława Gawłowskiego oraz Pani Senator Magdaleny Kochan, złożone podczas 41. posiedzenia Senatu RP w dniu 28 kwietnia 2022 r., dotyczące umowy zawartej z Gazpromem w 2010 r.

Ponownie uprzejmie informuję, że Minister Aktywów Państwowych wykonując prawa z należących do Skarbu Państwa akcji w Spółce Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (dalej: PGNiG, Spółka) dysponuje uprawnieniami akcjonariusza określonymi w Kodeksie spółek handlowych (dalej: KSH) oraz Statucie Spółki. Stosownie do regulacji art. 368 KSH prowadzenie spraw spółki należy do kompetencji Zarządu, a zgodnie z art. 375¹ KSH Walne Zgromadzenie i Rada Nadzorcza nie mogą wydawać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Jak wynika z powyższego Minister Aktywów Państwowych, działając jako akcjonariusz nie ma prawa ingerowania w prowadzenie spraw spółki. W związku z powyższym Ministerstwo Aktywów Państwowych zwróciło się do PGNiG o odniesienie się do kolejnych uwag Pana Senatora. Odpowiedź została przygotowana w oparciu o informacje uzyskane od Spółki.

Po raz kolejny chciałbym przypomnieć, że to za rządów koalicji PO-PSL, została zawarta umowa z Federacją Rosyjską o dostawach gazu do Polski, będąca podstawą dla kontraktu jamalskiego. W wyniku negocjacji, w kontrakcie jamalskim zostały utrzymane niekorzystne warunki na dostawę gazu z Rosji do Polski (wydłużony okres obowiązywania i obligatoryjne wolumeny dostaw). Jak wskazuje w swoim raporcie NIK negocjacje dostaw gazu w ramach kontraktu jamalskiego były prowadzone w znacznej części bez wymaganego umocowania w postaci zatwierdzonej instrukcji negocjacyjnej. Ponadto jak ocenia NIK, nie zostały wykorzystane w pełni możliwości negocjacyjne, nie podjęto nawet próby uzyskania równoważnych korzyści dla Polski w zamian za zgodę na postanowienia korzystne dla strony rosyjskiej. Ponadto włączenie do negocjacji rządowych kwestii sporu pomiędzy

EuRoPol GAZ S.A. a Gazprom Export, dotyczącego opłat za przesył gazu przez polski odcinek gazociągu jamalskiego w latach 2006-2009, a także zmiany w Zarządzie EuRoPol GAZ S.A. (zawieszenie a następnie odwołanie Członków Zarządu, którzy uznawali zaprzestanie dochodzenia ww. opłat jako rażąco niekorzystne z punktu widzenia interesu EuRoPol GAZ S.A.) przyczyniło się do zawarcia przez EuRoPol GAZ S.A. ugody i zrzeczenia się przez EuRoPol GAZ S.A. ponad miliarda złotych roszczeń. Należy także pamiętać, że pokłosiem zawartego przez rząd PO-PSL z Federacją Rosyjską w 2010 r. niekorzystnego pakietu porozumień gazowych, było to, że stawka taryfowa za przesył rosyjskiego gazu ziemnego przez terytorium RP miała zostać tak kalkulowana, aby docelowa wielkość corocznego zysku netto EuRoPol GAZ S.A. nie przekraczała 21 mln zł. Tak drastycznie niska stawka pozwalała przez wiele lat stronie rosyjskiej na niewspółmiernie tani przesył gazu przez terytorium RP, ograniczając równocześnie potencjalną dywidendę dla PGNiG oraz przychody Skarbu Państwa z tytułu podatków od EuRoPol GAZ S.A.

Jednocześnie informuję, że Spółka podtrzymała swoje stanowisko, według którego kwestie potencjalnych roszczeń, o jakich mowa w oświadczeniu Pana Senatora zostały uregulowane w umowie pomiędzy OOO Gazprom Export, PGNiG oraz EuRoPol GAZ S.A. zawartej 27 stycznia 2010 r. (umowa trójstronna). Umowa ta nie została wypowiedziana przez OOO Gazprom Export, który jest jej stroną. Obecnie trwają w Spółce analizy prawne dotyczące umowy trójstronnej, w tym w zakresie spełnienia się określonych przesłanek umożliwiających skuteczne dochodzenie ewentualnych roszczeń oraz sposobu postępowania w tej sprawie. W ocenie Spółki, na obecnym etapie nie można mówić o podejmowaniu działań zmierzających do windykacji skierowanej przeciwko OOO Gazprom Export, ponieważ EuRoPol GAZ S.A. nie dysponuje stosownym tytułem wykonawczym. Zdaniem PGNiG ewentualny proces dochodzenia roszczeń wiąże się ze złożonym postępowaniem arbitrażowym i musi być starannie przygotowany. Jak wyjaśnia Spółka, rezultatu procesu nie można na dzień dzisiejszy przesądzić, ani też twierdzić, że odstąpiono od dochodzenia roszczeń.

W sprawie nabycia akcji Gas-Trading S.A. od PHZ BARTIMPEX S.A. Spółka poinformowała, że nigdy w swoich komunikatach nie twierdziła, że nabycie akcji Gas-Trading S.A., a w konsekwencji uzyskanie pośrednio dodatkowych 4% akcji EuRoPol GAZ S.A., zapewni jej kontrolę nad EuRoPol GAZ S.A. PGNiG wskazuje na ekonomiczne korzyści wynikające ze zwiększenia udziału GK PGNiG w kapitale EuRoPol GAZ S.A. W szczególności większy udział w kapitale zakładowym przekłada się na zwiększenie możliwości udziału w wyniku finansowym wypracowywanym przez daną spółkę, a EuRoPol GAZ S.A. był i jest, co do zasady, spółką wypracowującą pozytywny wynik finansowy.

Jak już informowałem Pana Senatora w poprzedniej odpowiedzi, PGNiG nie miało możliwości sprawowania faktycznego nadzoru właścicielskiego nad EuRoPol GAZ S.A. tożsamego do nadzoru nad spółkami należącymi do jej Grupy Kapitałowej. W EuRoPol GAZ S.A. obowiązywał model konsensualnego podejmowania decyzji, co wynikało zarówno z niekorzystnych dla strony polskiej porozumień międzyrządowych jakie zawarł z Rosjanami rząd PO-PSL, jak i z zapisów Statutu EuRoPol GAZ S.A. uzależniających możliwość podejmowania uchwał przez Walne Zgromadzenie od uczestniczenia w nim wszystkich akcjonariuszy-założycieli, z których każdy posiada nie mniej niż 30% akcji oraz przewidujących, iż uchwały podejmowane są większością 3/4 głosów obecnych

na Walnym Zgromadzeniu. Rozwiązania w zakresie wymogu jednomyślnego podejmowania decyzji przez dwóch głównych akcjonariuszy (PGNiG i Gazprom) wzmocniła zasada tzw. reprezentacji krzyżowej Spółki, w imieniu której oświadczenia musieli składać jeden członek Zarządu ze strony polskiej i jeden ze strony rosyjskiej. Przesądzały o tym również przyjęte przez rząd premiera Donalda Tuska, niekorzystne rozwiązania i uprawnienia dotyczące podejmowania decyzji przez członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej EuRoPol GAZ S.A. Krytycznie na temat osłabienia polskiej pozycji w spółce EuRoPol GAZ S.A. wypowiedziała się także Najwyższa Izba Kontroli w swoim raporcie z marca 2013 r.

Odnosząc się do wzmianki Pana Senatora, iż EuRoPol GAZ S.A. dysponuje środkami w wysokości ok. 3 mld zł (stan na 30 czerwca 2022 r.), Spółka podkreśla, iż stan tych środków na koniec 2015 roku wynosił 1,71 mld zł. Oznacza to wzrost o prawie 1,3 mld w ciągu 6 i pół roku, co pokazuje zdolność EuRoPol GAZ S.A. do generowania środków pieniężnych (nawet pomimo kalkulowania stawki przesyłowej z ograniczeniem – na mocy ustępstw rządu PO-PSL wobec Rosjan w 2010 r. – docelowego corocznego zysku netto na poziomie 21 mln zł) i pozytywnie weryfikuje wymierną wartość udziału w kapitale tej spółki.

W kwestii zagrożenia upadłością spółki EuRoPol GAZ S.A., PGNiG ponownie wskazuje, że na mocy obowiązującej umowy operatorskiej pomiędzy tą spółką, a OGP Gaz-System S.A. (Operator) wielkość jej przychodów zależy od wielkości wolumenów przesyłanych infrastrukturą będącą własnością EuRoPol GAZ S.A. Natomiast od 1 stycznia 2023 r. EuRoPol GAZ S.A. przysługiwać będzie od Operatora roczne wynagrodzenie za korzystanie przez niego z udostępnionego mu w ramach umowy majątku EuRoPol GAZ S.A. Zważywszy na ww. fakty oraz biorąc pod uwagę, iż proces taryfowy dotyczący roku 2023 jest jeszcze w toku, twierdzenia dotyczące upadłości EuRoPol GAZ S.A. nie znajdują, w ocenie PGNiG, na dzień dzisiejszy pokrycia.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Maciej Małecki
sekretarz stanu

dokument podpisany elektronicznie
753237.2535967.2078914

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów